

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 22/2547

นางบุญพิมพ์ ริมดุสิต ที่ 1 กับพวกรวม 2 คน โจทก์ โดยนางอำพร สังข์ทอง ผู้รับมอบอำนาจ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 9

ย่อ / หลักกฎหมาย

ไม่มีย่อสั้น

คำพิพากษา

(สำเนา) คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่
ระหว่างศาล ที่ ๒๒/๒๕๔๗ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เรื่อง เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับ
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองพ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง
ศาลปกครองนครศรีธรรมราช ระหว่าง ศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี การส่งเรื่องต่อคณะกรรมการ
ศาลปกครองนครศรีธรรมราชส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล
พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ.
๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ วรรคสอง ซึ่งเป็นกรณีมีการฟ้องคดีต่อศาล แต่ศาลนั้นไม่รับฟ้องเพราะเหตุว่า
คดีดังกล่าวอยู่ในอำนาจของอีกศาลหนึ่ง เมื่อมีการฟ้องคดีต่ออีกศาลหนึ่งแล้ว ศาลดังกล่าวเห็นว่า
คดีไม่อยู่ในอำนาจเช่นกัน ข้อเท็จจริงในคดี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๖ นางบุญพิมพ์ ริมดุสิต ที่
๑ นายสนั่น ริมดุสิต ที่ ๒ โดยนางอำพร สังข์ทอง ผู้รับมอบอำนาจ เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในคดีแพ่ง คดีหมายเลขแดงที่
๔๑๘/๒๕๔๖ ข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า โจทก์ทั้งสอง เป็นมารดาและบิดาโดยชอบด้วยกฎหมาย
ของนายสุทธิศักดิ์ ริมดุสิตผู้ตาย เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๕ เวลาประมาณ ๙ นาฬิกา ผู้ตายถูก
เจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จับกุมในข้อหาข่มขืนกระทำชำเรา
ระหว่างผู้ตายถูกควบคุมตัวอยู่ที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี สืบตำรวจตรี ไพรัตน์
วงศ์ทอง ทำหน้าที่สืบเวอร์ พันตำรวจตรี ไพฑูรย์ กระจะจ่าง พนักงานสอบสวน และพันตำรวจเอก
ชัยพรวามะศิริ ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีอำนาจและหน้าที่ควบคุม
ผู้ต้องหา ได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงไม่ใส่กุญแจห้องควบคุมผู้ต้องหาอื่น
ทำให้ผู้ต้องหาอื่น ๙ คน เข้าไปรุมทำร้ายผู้ตายซึ่งอยู่ในห้องควบคุมคดีอาญาถึงแก่ความตาย โดย
เจ้าพนักงานตำรวจไม่ห้ามปรามทั้งที่สามารถทำได้ จึงเป็นการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่
จำเลยในฐานะหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานตำรวจดังกล่าวสังกัดอยู่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์
ทั้งสองตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ การที่
ผู้ตายถึงแก่ความตายเป็นเหตุให้โจทก์ทั้งสองขาดไร้อุปการะตามกฎหมาย โจทก์แต่ละคนขอเรียก
ค่าขาดไร้อุปการะเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นเวลา ๔๐ ปี เป็นเงินคนละ ๑,๔๔๐,๐๐๐ บาทรวมเป็น
เงินทั้งสิ้น ๒,๘๘๐,๐๐๐ บาท ค่าปลงศพและค่าใช้จ่ายอันจำเป็นอย่างอื่นเกี่ยวกับการจัดการศพ
จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน ๓,๐๘๐,๐๐๐ บาท แก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ยใน
อัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันทำละเมิดจนกว่าจะชำระเสร็จ ศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานีพิจารณา
แล้วเห็นว่า เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจ

ตามกฎหมายซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง จึงมีคำสั่งไม่รับฟ้อง ศาลปกครอง นครศรีธรรมราชพิเคราะห์แล้วเห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์จะฟ้องเรียกค่าเสียหายอันสืบเนื่องมาจากการจับกุมและควบคุมตัวผู้ต้องหาของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี แต่เนื่องจากการจับกุมและควบคุมตัวผู้ต้องหาในคดีอาญาเป็นขั้นตอนในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อนำไปสู่การลงโทษผู้กระทำความผิดอาญา และเป็นการดำเนินการของพนักงานสอบสวนที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะโดยตรง คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่อันสืบเนื่องจากการใช้อำนาจในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มิใช่การกระทำละเมิด เนื่องจากการใช้อำนาจทางปกครอง คดีจึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะพิจารณาพิพากษา ตามนัยมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ซึ่งในคดีนี้ได้แก่ศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี คำวินิจฉัย ปัญหาที่ต้องพิจารณา คือ คดีละเมิดเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการที่เจ้าพนักงานตำรวจละเลยต่อหน้าที่ในการควบคุมตัวผู้ต้องหา อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินกิจการหรือการกระทำต่าง ๆ ของรัฐ ย่อมจะต้องถูกตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายได้โดยศาล ซึ่งศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการกระทำทางปกครอง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗๖ ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ ซึ่งบัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือในคดีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร หรือในคดีที่มีการฟ้องเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร อันเป็นการตรวจสอบการกระทำทางปกครองส่วนศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวงที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลอื่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗๑ ซึ่งได้แก่ คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีอื่น ๆ ที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ การดำเนินคดีอาญานั้น เป็นขั้นตอนเพื่อนำไปสู่การลงโทษผู้กระทำความผิดอาญา อย่างไรก็ตาม ในขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ คือพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการนั้น อาจจะมีการกระทำทางปกครองปะปนอยู่ด้วย ขั้นตอนใดเป็นการกระทำที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะโดยตรง การกระทำความดังกล่าจะอยู่ในอำนาจการควบคุมตรวจสอบของศาลยุติธรรม แต่การกระทำใดที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการกระทำนอกเหนือหรือมิได้กระทำตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และเป็นการกระทำที่เข้าเกณฑ์ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ การกระทำนั้น จะอยู่ในอำนาจการควบคุมตรวจสอบของศาลปกครอง สำหรับคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐว่าระหว่างที่เจ้าพนักงานตำรวจซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีควบคุมตัวนายสิทธิศักดิ์ริมดุสิต ผู้ตาย ได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงไม่ใส่กุญแจห้องควบคุมผู้ต้องหาอื่น ทำให้ผู้ต้องหาอื่น ๙ คน เข้าไปรุมทำร้ายผู้ตายซึ่งอยู่ในห้องควบคุมจนเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย

โดยเจ้าพนักงานตำรวจไม่ห้ามปรามทั้งที่สามารถทำได้ ตามคำฟ้องจึงเป็นการกล่าวอ้างว่าผู้ตายซึ่งเป็นบุตรของผู้ฟ้องคดีทั้งสองถึงแก่ความตายขณะอยู่ในการควบคุมตัวของเจ้าพนักงานตำรวจ ซึ่งได้ใช้อำนาจในการควบคุมตัวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพื่อนำไปสู่การลงโทษผู้กระทำความผิดอาญา และเป็นการดำเนินการของพนักงานสอบสวนที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะ คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่อันสืบเนื่องจากการใช้อำนาจในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มิใช่การกระทำละเมิดเนื่องจากการใช้อำนาจทางปกครอง คดีจึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะพิจารณาพิพากษา ตามนัยมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ซึ่งในคดีนี้ได้แก่ศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า การฟ้องคดีละเมิดเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการที่เจ้าพนักงานตำรวจละเลยต่อหน้าที่ในการควบคุมตัวผู้ต้องหา ระหว่าง นางบุญพิมพ์ ริมดุสิต ที่ ๑ นายสนั่น ริมดุสิต ที่ ๒ ผู้ฟ้องคดี กับ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดี อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ ศาลยุติธรรม ซึ่งในคดีนี้ได้แก่ ศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ลงชื่อ) อรรถนิติ ดิษฐอำนาจ (ลงชื่อ) เฉลิมชัย เกษมสันต์ (นายอรรถนิติ ดิษฐอำนาจ) (หม่อมหลวงเฉลิมชัย เกษมสันต์) ประธานศาลฎีกา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของศาลยุติธรรม (ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน (ลงชื่อ) อัครวิทย์ สุมาวงศ์ (นายอัคราทร จุฬารัตน) (นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์) ประธานศาลปกครองสูงสุด กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของศาลปกครอง (ลงชื่อ) พลโท อภิรัฐพร เจริญพานิช (ลงชื่อ) พลโท อาชวัน อินทรเกสร (อภิรัฐพร เจริญพานิช) (อาชวัน อินทรเกสร) หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของศาลทหาร (ลงชื่อ) พรชัย รัศมิแพทย์ (นายพรชัย รัศมิแพทย์) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เอกลักษณ์ คัด/ทาน (นายจิรศักดิ์ ศรีรัตน์) นักวิชาการเผยแพร่ ๓ ๔

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/22/2547>